

PAVEL

pentru

TOȚI

GALATENI ȘI TESALONICENI

TOM
WRIGHT

Succeed Publishing
Medgidia, 2018

Seria de comentarii NOUL TESTAMENT PENTRU TOȚI

MATEI *pentru* TOȚI, Partea 1: Capitolele 1-15

MATEI *pentru* TOȚI, Partea a 2-a: Capitolele 16-28

MARCU *pentru* TOȚI

LUCA *pentru* TOȚI

IOAN *pentru* TOȚI, Partea 1: Capitolele 1-10

IOAN *pentru* TOȚI, Partea a 2-a: Capitolele 11-21

FAPTE *pentru* TOȚI, Partea 1: Capitolele 1-12

FAPTE *pentru* TOȚI, Partea a 2-a: Capitolele 13-28

PAVEL *pentru* TOȚI: Romani, Partea 1: Capitolele 1-8

PAVEL *pentru* TOȚI: Romani, Partea a 2-a: Capitolele 9-16

PAVEL *pentru* TOȚI: 1 Corinteni

PAVEL *pentru* TOȚI: 2 Corinteni

PAVEL *pentru* TOȚI: Galateni și Tesaloniceni

PAVEL *pentru* TOȚI: Epistolele captivității - Efeseni, Filipeni, Coloseni
și Filimon

PAVEL *pentru* TOȚI: Epistolele pastorale - 1 și 2 Timotei și Tit

EVREI *pentru* TOȚI

Epistolele timpurii *pentru* TOȚI: Iacov, Petru, Ioan și Iuda

APOCALIPSA *pentru* TOȚI

Editor: **Vasilică Croitor**
Redactor: **Dorin-Gabriel Mureșan**
Tehnoredactarea: **Succeed Publishing**
Coperta: **Denisa & Benjamin Croitor**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

WRIGHT, TOM

Pavel pentru toți: Galateni și Tesaloniceni /
Tom Wright ; trad. de Vasilică Croitor și Veronica Oniga. -

Medgidia : Succeed Publishing, 2018

ISBN 978-606-8218-92-2

I. Croitor, Vasilică (trad.)

II. Oniga, Veronica (trad.)

2

Paul for Everyone: Galatians and Thessalonians

© Nicholas Thomas Wright 2002, 2004, 2012

All rights reserved.

This translation of **Paul for Everyone: Galatians and Thessalonians** first published in 2002 is published by arrangement with The Society for Promoting Christian Knowledge, London, England.

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din această carte nu poate fi reprodușă sau difuzată electronic, mecanic, prin fotocopiere, înregistrare audio sau în orice altă formă, exceptând cazul unor scurte recenzii sau citate, fără permisiunea în scris a Editurii Succeed Publishing. Toate citatele din Biblie, cu excepția locurilor precizate, sunt din traducerea Dumitru Cornilescu.

Editura Succeed Publishing
Medgidia, str. Independenței, nr. 5
Jud. Constanța, cod: 905600
Telefon: 0744 623909
comenzi@succeed.ro www.succeed.ro

CUPRINS

INTRODUCERE.....	xi
------------------	----

GALATENI

GALATENI 1:1-9	
Durerea lui Pavel cu privire la galateni	1
GALATENI 1:10-17	
Convertirea și chemarea lui Pavel	4
GALATENI 1:18-24	
Prima vizită a lui Pavel la Petru	8
GALATENI 2:1-5	
Un răspuns ferm față de oponenți	11
GALATENI 2:6-10	
Pavel este în acord cu Petru și Iacov	15
GALATENI 2:11-14	
Pavel îl confruntă pe Petru în Antiohia	18
GALATENI 2:15-21	
Justificați prin credință, nu prin faptele Legii	21
GALATENI 3:1-9	
Promisiunea lui Dumnezeu și credința lui Avraam	26
GALATENI 3:10-14	
Răscumpărați de sub blestemul legii	30

GALATENI 3:15-22	
Hristos Sămânța, Hristos Mijlocitorul	33
GALATENI 3:23-29	
Venirea credinței	38
GALATENI 4:1-7	
Fiul și Duhul	42
GALATENI 4:8-11	
Adevăratul Dumnezeu și zeii falșii	46
GALATENI 4:12-20	
Apelul lui Pavel către copiii săi	50
GALATENI 4:21-31	
Cei doi fi ai lui Avraam	55
GALATENI 5:1-6	
Libertatea în Hristos	60
GALATENI 5:7-12	
Avertisment împotriva compromisului	63
GALATENI 5:13-21	
Legea și Duhul	67
GALATENI 5:22-26	
Roadă Duhului	70
GALATENI 6:1-5	
Purtarea poverilor semenilor	73
GALATENI 6:6-10	
Sprijin practic în Biserică	76
GALATENI 6:11-18	
Lauda cu crucea lui Hristos	80

1 TESALONICENI

1 TESALONICENI 1:1-5 Evanghelia ajunge în Tesalonic	87
1 TESALONICENI 1:6-10 Credința tesalonicenilor	90
1 TESALONICENI 2:1-8 Lucrarea lui Pavel în Tesalonic	94
1 TESALONICENI 2:9-12 Preocuparea părintească a lui Pavel	97
1 TESALONICENI 2:13-16 Biserica persecutată	101
1 TESALONICENI 2:17-20 Bucuria și cununa lui Pavel	105
1 TESALONICENI 3:1-5 Trimiterea lui Timotei	108
1 TESALONICENI 3:6-10 Raportul lui Timotei	111
1 TESALONICENI 3:11-13 Bindecuvântarea rostită de Pavel	115
1 TESALONICENI 4:1-8 Instrucțiuni pentru o viață sfântă	118
1 TESALONICENI 4:9-12 O viață de dragoste	122
1 TESALONICENI 4:13-18 Venirea Domnului.....	125

1 TESALONICENI 5:1-11	
Copii ai luminii	129
1 TESALONICENI 5:12-22	
Îndemnuri finale	132
1 TESALONICENI 5:23-28	
Binecuvântări finale și însărcinări	136

2 TESALONICENI

2 TESALONICENI 1:1-7a	
Salutări și mulțumiri	143
2 TESALONICENI 1:7b-12	
Venirea lui Isus	146
2 TESALONICENI 2:1-12	
Cel nelegiuit	150
2 TESALONICENI 2:13-17	
Îndemn la statornicie	154
2 TESALONICENI 3:1-5	
Apel la rugăciune	157
2 TESALONICENI 3:6-13	
Pericolele trândăviei	160
2 Tesaloniceni 3:14-18	
Observații finale	163
GLOSAR.....	167

INTRODUCERE

Cu cea dintâi ocazie când cineva s-a ridicat înaintea unei audiențe să le vorbească oamenilor despre Isus, a afirmat cu claritate următoarele: acest mesaj este pentru *toți*.

Fusese o zi glorioasă – unii o numesc ziua de naștere a bisericii. Mărețul vânt al Duhului lui Dumnezeu suflase peste ucenicii lui Isus și îi umpluse cu o nouă bucurie și cu un sentiment al prezenței și puterii divine. Liderul lor, Petru, care doar cu câteva săptămâni înainte plânsese ca un bebeluș pentru că-l mințise și se lepădase cu bună știință de Isus, s-a ridicat acum în picioare pentru a le explica mulțimilor care dăduseră năvală că tocmai se întâmplase ceva ce a schimbat lumea pentru totdeauna. Ceea ce Dumnezeu îi dăruise lui Petru, de acum începea să ofere întregii omeniri: viață nouă, iertare. O speranță nouă și o putere nouă se deschideau ca un izvor gata să se reverse după o lungă iarnă. Începea o nouă epocă în care Dumnezeu cel viu urma să facă lucruri noi în lume – începând chiar atunci și acolo, cu aceia care îl ascultau. Această promisiune „este pentru voi, a spus el, și pentru copiii voștri și pentru fiecare dintre cei care sunt departe.” (Fapte 2:39). Nu era doar pentru tine sau pentru persoana de lângă tine. Era pentru *toți*.

Într-o perioadă relativ scurtă de timp, aceasta s-a și întâmplat, astfel că tânăra mișcare s-a răspândit într-o mare parte din lumea cunoscută atunci. Iar una dintre căile prin care promisiunea făcută tuturor s-a împlinit a fost prin scrierile liderilor bisericii creștine din primul veac. Aceste opere scurte – cele mai multe scrisori și povestiri despre Isus – au circulat pretutindeni și au fost citite cu interes. Sub nicio formă nu au fost concepute pentru o elită religioasă sau intelectuală. Chiar de la început, acestea au fost concepute pentru *toți*.

Aceasta este la fel de adevărat astăzi precum a fost și odinioară. Desigur, contează faptul că unii acordă timp și se preocupă de dovezile istorice, de însemnătatea cuvintelor în limba originală

INTRODUCERE

(primii creștini au scris în limba greacă) și, în mod precis, de acele detalii prezentate de scriitori diverși, care vorbeau despre Dumnezeu, despre Isus, despre lume și despre ei înșiși. Această serie se folosește îndeaproape și de acest gen de lucrări. Dar ideea centrală este aceea că mesajul poate să ajungă la fiecare, îndeosebi la persoanele care nu ar citi în mod normal o carte cu note de subsol și cuvinte grecești. Pentru acest gen de oameni au fost scrise aceste cărți. Și de aceea avem și un glosar, la sfârșit, al cuvintelor cheie pe care nu le poți înțelege cu ușurință, oferind astfel o scurtă descriere a înțelesului lor. Ori de câte ori vedeți un cuvânt scris **îngroșat** în text, puteți să mergeți la sfârșitul cărții și să vă reamintiți semnificația cuvântului respectiv.

Există, desigur, multe traduceri ale Noului Testament disponibile astăzi. Cea pe care o ofer aici este desemnată pentru același fel de cititori: cititori care nu sunt foarte familiarizați cu tonul mai formal sau poate mai profund ale unor traduceri standard. Desigur că am încercat să vă țin cât de aproape de textul original pe cât a fost de posibil. Dar scopul meu principal a fost să mă asigur că mesajul se va adresa nu doar unora dintre cititori, ci fiecăruia.

Cele trei epistole cuprinse în această carte au fost printre primele, dacă nu chiar primele pe care Pavel le-a scris tinerelor biserici. Aceasta înseamnă că ele sunt cele dintâi documente care ne-au parvenit de la începutul existenței bisericii. Ele sunt deja pline de viață, de energie, ridică întrebări și probleme, încântă, ne țin în suspans și, mai presus de toate, emană un sentiment al prezenței și al puterii Dumnezeului celui viu, care a schimbat lumea prin Isus și acum lucrează într-un mod nou prin Duhul Său. Iată, deci, Pavel pentru *fiecare*: Galateni și Tesaloniceni.

Tom Wright

GALATENI

pentru

TOȚI

TOM
WRIGHT

Traducere de Vasilică Croitor

GALATENI 1:1-9

Durerea lui Pavel cu privire la galateni

¹Pavel, un apostol... (apostolia mea nu izvorăște din surse omenești și nici nu mi-a parvenit de la vreo ființă umană; a venit prin Isus Mesia și Dumnezeu Tatăl, care L-a înviat din morți)... ²și familia celor care sunt cu mine; către bisericile din Galatia. ³Har vouă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Isus Mesia, Domnul nostru, ⁴care s-a dat pe sine însuși pentru păcatele noastre, să ne răscumpere din acest veac rău, după voia lui Dumnezeu, Tatăl nostru, ⁵a căruia să fie gloria în vecii vecilor. Amin.

⁶Sunt șocat că vă întoarceți așa de rapid de la cel care v-a chemat prin har pentru a merge după o altă evanghelie – ⁷nici nu este o altă evanghelie, doar că unii stârnesc necazuri pentru voi și vor să pervertească evanghelia lui Mesia. ⁸Dar chiar dacă noi – sau un înger din ceruri! – am vesti o altă evanghelie decât cea pe care v-am transmis-o, să fie blestemat. ⁹Am mai spus-o înainte și o spun și acum: oricine vă oferă o evanghelie diferită de cea pe care ați primit-o, să fie blestemat.

Imaginează-ți că ești în Africa de Sud, în anii 1970. Apartheidul este la culme. Te-ai înrolat într-un proiect riscant: construcția unui centru comunitar, unde toți pot fi primiți fără rezerve, indiferent de culoare sau de rasă. Tu ai făcut proiectul și ai pus temelia în așa fel încât un singur fel de clădire să poată fi construit pe ea. Cel puțin așa te-ai gândit tu.

Dintr-o dată, o urgență te silește să pleci într-o altă parte a țării. Trece o vreme și apoi primești o scrisoare. Un alt grup de constructori zidește pe temelia pusă de tine. Ei au schimbat designul iar acum

GALATENI 1:1-9 Durerea lui Pavel cu privire la galateni

ridică două noi săli de întâlnire, cu două intrări separate, una pentru albi și una pentru negri. Unii dintre localnici se simt foarte ușurați. Întotdeauna s-au gândit că e riscant să-i pui pe toți oamenii laolaltă. Alții, totuși, îi întreabă pe zidari de ce nu respectă ideea inițială. Oh, au răspuns zidarii cu năduf, deșteptul ala care a pus temelia avea tot felul de idei năstrușnice. El nici nu se califică pentru a face planurile clădirii. S-a lăsat purtat de val. Noi reprezentăm adevărata autoritate. Așa trebuie să fie!

Acum, imaginează-ți că te afli în sudul Turciei, în timpul domniei împăratului roman Claudiu. Cea mai mare parte a orașului se închină înaintea unui zeu sau înaintea unei zeițe locale favorite, dintre acei zei care sunt considerați protectorii unei clase sau rase. O parte dintre locuitori a început să se închine împăratului însuși, și prin aceasta, puterii Romei. Mai există acolo și o minoritate semnificativă de iudei, care are propria sinagogă. Acești iudei se simt amenințați de puterea crescândă a cultului împărătesc, pe lângă obișnuita idolatrie și stricăciune păgână. Iar în acest orașel tocmai a sosit un iudeu neastâmpărat, numit Pavel...

Proiectul lui Pavel, după cum spune el însuși, este o construcție: însă el zidește cu oameni, nu cu cărămizi sau mortar. El așază temelii pentru clădirea sa, comunicând oamenilor o veste care este atât de bună încât șochează ascultătorii. Conform spuselor lui Pavel, există un singur Dumnezeu, creatorul lumii (chestiuni elementare pentru iudei), iar acest Dumnezeu își dezvăluie acum îndelung așteptatul său plan pentru omenire. Dezvăluirea s-a făcut printr-un iudeu numit Isus; Pavel spune că acest Isus este **Mesia** al iudeilor, un rege al regilor, care va pune capăt tuturor domniilor (sună cam provocator pentru împăratul Claudiu). Isus a fost executat de către romani; aceasta făceau, adesea, și cu regii altor popoare. Dar Pavel afirmă că adevăratul Dumnezeu l-a înviat pe Isus din morți.

Acesta este începutul **vestii bune**, dar ea nu se oprește aici. Conform spuselor lui Pavel, moartea și **învierea** lui Isus semnifică faptul că acest Dumnezeu își alcătuiește acum o nouă familie, o familie unică, o familie fără deosebiri de rasă, în care încetează

GALATENI 1:1-9 Durerea lui Pavel cu privire la galateni

ciudata separare din jurul mesei dintre iudei și **neamuri**. Iudeii credeau că, atunci când Mesia va veni, El va fi Domnul întregului pământ; astfel, argumentează Pavel, toți oamenii vor alcătui o singură familie. Și, deși această familie reprezintă împlinirea deplină a promisiunilor făcute de Dumnezeu iudeilor, faptul uimitor este că, datorită lui Isus, nu trebuie să fi iudeu ca să aparții acestei familii. Dumnezeuul lui Israel dorește să fie cunoscut ca „Tată” de către întreaga lume. Așadar, prin această veste bună, Pavel a pus temelii unei clădiri alcătuită din oameni, în sudul Turciei de astăzi. De-acolo, a plecat mai departe.

Mai târziu, ajung la urechile sale vești proaste. Alți zidari și-au făcut apariția. Oh, spuneau ei, Pavel n-a prea știut ce face. Ideile lui pot să provoace încurcătură. În orice caz, a avut niște idei năstrușnice și a făcut un ghiveci din lucrurile pe care le-a auzit de pe la alții. Ceea ce facem noi are binecuvântarea autorităților. Această clădire alcătuită din oameni are nevoie de două secțiuni. Da, noi toți credem că Isus este Mesia; dar nu se poate ca iudeii credincioși și creștinii dintre neamuri să trăiască de parcă ar face parte din aceeași familie. Dacă neamurile doresc să facă parte din cercul intim, din familia lui Dumnezeu promisă lui Avraam, atunci trebuie să devină iudei. Bărbații trebuie **circumciși**. Toți trebuie să țină **legea**, să împlinească lucrurile care i-au separat categoric pe iudei de neamuri. Aceasta este adevărata veste bună, spuneau ei: ești binevenit în familia lui Dumnezeu dacă împlinești legea lui Moise.

Gândește-te la acest scenariu și vei vedea de ce, în acest paragraf de deschidere a scrisorii către credincioșii din Galatia, Pavel pare că încearcă să spună apăsător mai multe lucruri deodată. Ideile de bază despre care el vorbește sunt *apostolia* și *evanghelia*. Reține aceasta și vei putea înțelege mesajul scrisorii sale.

Oponenții lui Pavel din Galatia – constructorii rivali, dacă este să mă exprim așa – insistau înaintea galatenilor că Pavel nu era decât un **apostol** second-hand. Cuvântul „apostol” înseamnă „unul care este trimis” și a devenit un termen tehnic în creștinismul primar pentru a-i desemna pe primii creștini trimiși de Isus după învierea

GALATENI 1:10-17 Convertirea și chemarea lui Pavel

Sa. Oponenții sugerau că Pavel și-a primit apostolia și **mesajul** pe care îl anunța de la primii creștini, nu de la Isus Însuși. În schimb, ei primiseră împuternicirea de la Ierusalim (așa pretindeau), de la apostolii „originali”, precum Petru și Iacov, fratele lui Isus.

Nu e chiar așa, le răspunde Pavel. Apostolia sa, mandatul de a zidi această nouă familie, venea de la Dumnezeu Însuși și de la Isus Mesia. Vedenia în care i se arătase Isus pe drumul Damascului reprezenta punctul central al lucrării sale.

La fel stau lucrurile cu „evanghelia”. Pentru Pavel, aceasta nu este doar un mijloc de obținere a mântuirii sau un nou mod de exprimare a religiozității, ci este anunțul că Isus, Mesia cel crucificat, este înălțat ca Domn peste întregul pământ. De aceea, El este pe cale de a lansa o nouă viață, o nouă familie pe Pământ. Iată adevărata evanghelie, spune el, însă fiți atenți că există și falsuri. Pe acestea trebuie să le îndepărtați; ele aduc blestemul, nu binecuvântarea.

Preocuparea apostolică a lui Pavel de a construi o singură familie, centrată pe Isus, prin proclamarea acestei evanghelii, a avut succes doar în parte. Ea rămâne o provocare la fel de mare în zilele noastre precum a fost și odinioară. În lumea largă, conflictele etnice și ostilitatea continuă să se manifeste neîngrădit. Oare nu a venit vremea ca biserica să redescopere evanghelia apostolică și să trăiască în conformitate cu ea?

GALATENI 1:10-17

Convertirea și chemarea lui Pavel

¹⁰Ei bine... sună *aceasta* de parcă aș încerca să mă compensez față de oameni – sau față de Dumnezeu? Sau că încerc să obțin favoruri flatând pe cineva? Dacă și acum aș fi pe placul oamenilor, n-aș mai fi robul lui Mesia.

¹¹Vedeți, fraților și surorilor, vreau să fiu cât se poate de clar față de voi: evanghelia proclamată de mine nu este o invenție omenească. ¹²Eu nu am primit-o de la ființe omenești, nici nu m-a învățat nimeni; ea a venit prin descoperirea lui Isus Mesia.